

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Sesijas dokuments

GALĪGAIS
A6-0015/2007

29.1.2007

ZIŅOJUMS

par ES rīcības plāna īstenošanu attiecībā uz nelikumīgu, nedeklarētu un neregulētu zveju
(2006/2225(INI))

Zivsaimniecības komiteja

Referente: *Marie-Hélène Aubert*

PR_INI

SATURS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	11
PROCEDŪRA	20

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

**par ES rīcības plāna īstenošanu attiecībā uz nelikumīgu, nedeklarētu un neregulētu zveju
(2006/2225(INI))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Kopienas rīcības plāns nelikumīgas, nedeklarētas un neregulētas zvejas apkarošanai” (COM(2002)0180) un Padomes 2002. gada 11. jūnija secinājumus,
 - ņemot vērā Parlamenta 2002. gada 20. novembra rezolūciju par Kopienas rīcības plānu nelegālas, nedeklarētas un neregulētas zvejas apkarošanai¹,
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumus attiecībā uz Kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) īstenošanu triju gadu periodā un attiecīgās Parlamenta rezolūcijas šajā jomā,
 - ņemot vērā Komisijas gada paziņojumus un attiecīgās Parlamenta rezolūcijas par būtiskiem KZP noteikumu pārkāpumiem,
 - ņemot vērā ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas starptautisko rīcības plānu attiecībā uz nelegālu, nedeklarētu un neregulētu zveju un ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas pieņemtos attiecīgos tehniskos dokumentus,
 - ņemot vērā Padomes 2005. gada 26. aprīļa Regulu (EK) Nr. 768/2005, ar ko izveido Kopienas Zivsaimniecības kontroles aģentūru² un jo īpaši 3. panta h) apakšpunktu,
 - ņemot vērā Parlamenta 2001. gada 13. decembra rezolūciju par izdevīgāku karogu nozīmi zivsaimniecības nozarē³,
 - ņemot vērā Zaļo grāmatu „Ceļā uz turpmāko ES jūrniecības politiku: Eiropas redzējums okeāniem un jūrām” (COM(2006)0275),
 - ņemot vērā Parlamenta 2006. gada 7. septembra rezolūciju par diskusijas uzsākšanu par Kopienas nostāju attiecībā uz zivsaimniecības produktu ekomarķējuma programmām⁴,
 - ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
 - ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu (A6-0015/2007),
- A. tā kā nelegāla, nedeklarēta un neregulēta zveja ir liela problēma visā pasaulē, kas nodara būtisku kaitējumu videi, samazina rūpnieciskās un nekomerciālās zvejas zivju krājumus, nodara kaitējumu citām sugām un rada grūtības tiem jaunattīstības un attīstīto valstu

¹ OV C 25 E, 29.1.2004., 179. lpp.

² OV L 128, 21.5.2005., 1. lpp.

³ OV C 177 E, 25.7.2002., 324. lpp.

⁴ *Pieņemtie teksti*, P6_TA(2006)0347.

iedzīvotājiem, kuru iztika ir atkarīga no zvejas;

- B. tā kā nelikumīgas, nedeklarētas un neregulētas zvejas apkarošanu kavē tādi faktori kā izdevīgāku karogu izmantošana, pārkraušana tālējūrā, nepietiekama ostu kontrole un vāja inspekcijas iestāžu sadarbība;
- C. tā kā saskaņā ar ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas noteikto nelikumīgas, nedeklarētas un neregulētas zvejas definīciju, „nelikumīga zveja” ir kuģu darbības, pārkāpjot reģionālo zvejas pārvaldības organizāciju tiesību aktus un noteikumus, „nedeklarēta zveja” ir darbības, par kurām kompetentajai valsts iestādei vai attiecīgajai reģionālajai zvejas pārvaldības iestādei sniegtas nepatiesas ziņas vai arī ziņas nav sniegtas, un „neregulēta zveja” ir tādu kuģu darbības, kuri peld bez valsts piederības karoga vai peld ar tādas valsts karogu, kura nav pievienojusies attiecīgajai reģionālajai zvejas pārvaldības organizācijai, pārkāpjot šīs organizācijas noteiktos saglabāšanas un pārvaldības pasākumus;
- D. tā kā, lai gan nelikumīga, nedeklarēta un neregulēta zveja var būt saistīta ar jebkuru flotes segmentu, visbiežāk tā konstatēta piekrastes zvejas segmentā, kas galvenokārt notiek starptautiskajos ūdeņos un jaunattīstības valstu kontinentālajā šelfā, kurā kontroles līdzekļi ir nepietiekami, un līdz ar to Eiropas Savienībai lielākā uzmanība ir jāpievērš tieši šīm zonām un šim flotes segmentam;
- E. tā kā tie kuģi, kuri ir iesaistīti nelikumīgā, nedeklarētā un neregulētā zvejā, pasliktina kuģu apkalpju sociālos apstākļus, kā arī dzīves un darba apstākļus;
- F. tā kā nelikumīga, nedeklarēta un neregulēta zveja un ar to saistītā tirdzniecība rada arī negodīgas konkurences apstākļus tiem zvejniekiem un uzņēmējiem, kuri ievēro tiesību aktu noteikumus, tostarp ES, dalībvalstu un citu valstu tiesību aktus un reģionālo zvejas pārvaldības organizāciju apstiprinātos pārvaldības pasākumus;
- G. tā kā Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm ir jāpalielina centieni, lai apkarotu visa veida nelikumīgu zveju, taču arī jānodala Kopienas kuģu izdarītie Kopienas noteikumu pārkāpumi no tādas zvejas, kas starptautiskā mērogā atzīta kā nelikumīga, nedeklarēta un neregulēta, paturot prātā, ka saskaņā ar KZP veiktās darbības ir tiesiski reglamentētas, un līdz ar to minēto divu darbību apkarošana vairumā gadījumu būs saistīta ar atšķirīgām procedūrām;
- H. tā kā Komisija atzīst, ka ir sarežģīti nošķirt likumīgu zveju no nelikumīgas zvejas, jo īpaši gadījumos, ja izkrauj saldētas zivis vai ja pastāv tirdzniecības tīkli ar trešām valstīm, un zivis pirms nonākšanas Eiropas tirgū tiek apstrādātas;
- I. tā kā reģionālās zvejas pārvaldības organizācijas ir labākais līdzeklis nelikumīgas, nedeklarētas un neregulētas zvejas apkarošanai starptautiskā mērogā, un mūsu līdzdalība tajās ir kopīgas rīcības pamats un ļauj cieši sadarboties ar kompetentajām starptautiskajām organizācijām;
- J. tā kā efektīva un konsekventa kontroles sistēma ir ilgtspējīgas resursu saglabāšanas un pārvaldības politikas galvenais elements, un tas attiecas ne tikai uz stingrāku pasākumu ieviešanu, bet arī uz pašreizējo pasākumu labāku un atbilstošāku piemērošanu;

- K. uzsverot informācijas apmaiņas un starptautiskās sadarbības nozīmi nelikumīgas, nedeklarētas un neregulētas zvejas apkarošanā;
- L. tā kā peļņa, kas gūta no nelikumīgas, nedeklarētas un neregulētas zvejas, atsevišķos gadījumos var tikt izmantota, lai finansētu organizētās noziedzības tīklu darbību,
1. atkārtoti pauž iepriekšminētajā 2002. gada 20. novembra rezolūcijā izteikto apņemšanos apkarot visus nelegālas, nedeklarētas un neregulētas zvejas veidus;
 2. atzinīgi vērtē starptautiskā mērogā un ES panākto attīstību nelegālas, nedeklarētas un neregulētas zvejas apkarošanā, taču uzskata, ka nelegālā zveja turpina izplatīties un ka līdz ar to ir jāveic turpmāki pasākumi;
 3. uzskata, ka nelikumīgas, nedeklarētas un neregulētas zvejas mērogs, izplatības faktoru daudzveidība un apkarošanai nepieciešamo juridisko, loģistikas un finanšu instrumentu plašais klāsts izvirza prasību sadarbībai visos līmeņos, tostarp sadarbībai starp dažādiem Komisijas ģenerāldirektorātiem (jo īpaši, bet ne tikai, aptverot sadarbību starp Zivsaimniecības un jūras lietu ģenerāldirektorātu, Tirdzniecības ģenerāldirektorātu, Attīstības ģenerāldirektorātu un Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorātu), Padomi, atsevišķām dalībvalstīm un starptautisko sabiedrību; šajā ziņā uzskata, ka Zaļā grāmata par jauno ES jūrniecības politiku var būt sadarbības pamats, kas uzlabotu nelikumīgas, nedeklarētas un neregulētas zvejas apkarošanas efektivitāti;
 4. uzskata, ka Eiropas Savienības starptautiskā nozīme, tās daudzpusīgā ietekme saistībā ar lielāko nozvejas jaudu un pasaulē lielāko zivju tirgu, izvirza prasību ES būt nelegālas, nedeklarētas un neregulētas zvejas apkarošanas vadībā;
 5. atzīmē, ka ES ir viena no pasaules bagātākajām un tehnoloģiski attīstītākajām organizācijām, kuras pastāvēšanas pamatā ir tiesiskums, kas ES uzliek pienākumu izvērst un pastiprināt cīņu pret nelegālu, nedeklarētu un neregulētu zveju;
 6. uzskata, ka ES darbība pasaules mērogā ticama var būt tikai tad, ja ES ir veikusi efektīvus pasākumus, lai novērstu tās saistību ar nelegālu, nedeklarētu un neregulētu zveju gan ES ūdeņos, gan saistībā ar ES kuģiem vai interesēm ārpus ES;
 7. prasa Komisijai palīdzēt jaunattīstības valstīm, jo īpaši tām, ar kurām Komisija ir noslēgusi zvejas nolīgumus, pilnībā ievērot saistības, kas izriet no iepriekšminētā starptautiskā rīcības plāna nelikumīgas zvejas novēršanai, un sekmēt tām pieejamo nepietiekamo līdzekļu uzlabošanu, paredzot īpašus pasākumus jaunajos partnerattiecību nolīgumos;
 8. atkārtoti pauž pārliecību, ka būtiskākais un pirmais pasākums, kas ir jāveic Eiropas Savienībai, ir, pirmkārt, spēkā esošo KZP noteikumu un citu attiecīgo Kopienas tiesību aktu pilnīga īstenošana efektīvā un taisnīgā veidā, ievērojot likuma bardzību, lai samazinātu Kopienas kuģu veikto nedeklarēto un nelegālo zveju Kopienas ūdeņos, un, otrkārt, lai novērstu tādu produktu izkraušanu un tirdzniecību, kas izgatavoti no ārpuskopienas valstīs nelegāli nozvejotām zivīm; atzīmē, ka par šiem pasākumiem galvenā atbildība ir dalībvalstu valdībām, piemērojot Kopienas tiesības, un ostu valstīm;

9. prasa Komisijai un dalībvalstīm uzlabot soda mehānismus (uzraudzība, kontrole, sankcijas utt.) un ierosināt pasākumus, ar kuriem būtu iespējams novērst pārkāpumus un uzlabot spēkā esošo noteikumu piemērošanu;
10. atzīmē, ka zvejas nepietiekamā izsekojamība rada neskaidrības attiecībā uz zivju izcelsmi, tādējādi radot grūtības vai padarot neiespējamu nošķirt nelikumīgi un likumīgi zvejotas zivis;
11. uzskata, ka ir jāuzlabo palīdzība un sadarbība dalībvalstu starpā, lai pastiprinātu kontroli un uzraudzību, kā arī ieviestu tirdzniecību reglamentējošus pasākumus, ar kuriem būtu iespējams noteikt izkrauto lomu izcelsmi;
12. uzskata, ka ir jāpastiprina ostas valsts kontrole attiecībā uz tādu saldētu zivju izkraušanu krastā un pārkraušanu, kas ievestas no trešām valstīm, un jāuzlabo dalībvalstu un minēto valstu sadarbība;
13. atgādina iepriekšminēto Parlamenta 2006. gada 7. septembra rezolūciju par ekomarķējumu un atkārtoti pauž uzskatu, ka zivju lomu izsekojamības uzlabošana, sākot no nozvejas brīža līdz pat patēriņam uzturā, kas būtu ekomarķējuma sistēmu prasība, būtiski uzlabotu nelikumīgas, nedeklarētas un neregulētas zvejas noteikšanu, novēršot tās nonākšanu ES tirgū; aicina Komisiju līdz 2007. gada jūnijam iesniegt priekšlikumu par ekomarķējumu;
14. aicina Komisiju un dalībvalstis divkāršot centienus, lai īstenotu ES rīcības plānā attiecībā uz nelikumīgu, nedeklarētu un neregulētu zveju ietvertos 15 pasākumus, par ko vienojās 2002. gadā, jo īpaši izvirzot šādus uzdevumus:
 - i. garantēt vienādu attieksmi pret uzņēmējiem, mazinot uzņēmēju vēlmi Kopienā izmantot izdevīgus karogus,
 - ii. iekļaut Kopienas tiesību aktos noteikumus, lai aizliegtu nelikumīgā, nedeklarētā un neregulētā zvejā iegūtu zivju tirdzniecību,
 - iii. ieviest saistošus kontroles un inspekcijas noteikumus, kas būtu daļa no visas Eiropas Savienības kopējās tiesiskās sistēmas,
 - iv. izvērst Kopienas informācijas kampaņu, lai uzlabotu sabiedrības informētību par nelikumīgas, nedeklarētas un neregulētas zvejas mērogu un nodarīto kaitējumu,
 - v. veicināt detalizētu kontroles un inspekcijas plānu izstrādi katrai reģionālajai zvejas pārvaldības organizācijai, kurai ES ir pievienojusies,
 - vi. panākt, lai paplašinātu reģionālās zvejas pārvaldības organizāciju darbības jomu, aptverot pasaules okeāna visas lielākās zvejniecības jomas, tostarp bentālo, mazo pelaģisko un tālu migrējošo zivju sugu zveju,
 - vii. aktīvi piedalīties reģionālo zvejas pārvaldības organizāciju apstiprināto to kuģu sarakstu izveidošanā un attiecīgā gadījumā pārskatīšanā, kuri apdraud sugu saglabāšanas pasākumus, tostarp paredzot vizēšanu; veicināt tirdzniecības šķēršļu

noteikšanu valstīm, kuras ir šo kuģu karoga valstis,

- viii. sekmēt reģionālo zvejas pārvaldības organizāciju izstrādātu vienotu rīcības plānu pieņemšanu, piemērojot pēc iespējas efektīvākus pasākumus,
 - ix. aktīvi darboties, lai veicinātu nozvejas dokumentācijas shēmu izstrādi, vispirms attiecībā uz apdraudētajām sugām, un nodrošinātu to, ka ES tirgū pārdotās zivis ir likumīgi nozvejotas,
 - x. palielināt starptautisko sadarbību zivsaimniecības kontroles tīkla jomā (pārraudzība, kontrole un novērošana), kā arī reģionālo sistēmu darbību, lai sadarbībā ar ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizāciju izveidotu piekrastes zvejas kuģu starptautiskās informācijas sistēmu,
 - xi. noteikt „reālu saistību” starp zvejas kuģi un karogu, ar kuru kuģis peld,
 - xii. noteikt ostu valstu tiesības un pienākumus,
 - xiii. palīdzēt jaunattīstības valstīm uzraudzīt zvejas darbību to ūdeņos un apkarot nelikumīgu, nedeklarētu un neregulētu zveju;
15. atzinīgi vērtē to, ka Komisijas 2007. gada darba programmā ir iekļauta dokumentu pakete attiecībā uz nelikumīgu, nedeklarētu un neregulētu zveju, tostarp Komisijas paziņojums un priekšlikums Padomes regulai par cīņas pastiprināšanu, lai novērstu nelikumīgu, nedeklarētu un neregulētu zveju; atzinīgi vērtē Komisijas starpdienestu apspriežu grupas darba atjaunošanu, ko sākotnēji izveidoja 2002. gadā;
16. aicina Kopienas Zivsaimniecības kontroles aģentūru nelikumīgas zvejas apkarošanu un dalībvalstu rīcības saskaņošanu šajā jomā iekļaut aģentūras gada darba programmas prioritāro pasākumu jomā;
17. aicina visas puses, kuras ir ieinteresētas nelikumīgas, nedeklarētas un neregulētas zvejas apkarošanā, tostarp visas ES iestādes, dažādas zvejniecības, pārstrādes un mazumtirdzniecības struktūras, NVO un citas iesaistītās puses iesniegt savus priekšlikumus ES rīcībai šajā jomā debašu laikā, ko organizēs Komisija saistībā ar tās nākamo paziņojumu par nelikumīgu, nedeklarētu un neregulētu zveju;
18. uzskata, ka Komisijai savā priekšlikumā ir jāiekļauj šādi pasākumi, kuri jāparedz ES tiesībās:
- visiem zvejas un zivju transporta kuģiem, kuri ir reģistrēti ES vai peld ar trešo valstu karogiem un vēlas ieiet ES ostā, jābūt marķētiem ar viegli identificējamām zīmēm, kas paredzētas ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas standarta noteikumos zvejas kuģu marķēšanai un identifikācijai;
 - jāizveido to Kopienas kuģu reģistrs, kuri ir iesaistīti nelikumīgā, nedeklarētā un neregulētā zvejā, iekļaujot reģionālo zvejas pārvaldības organizāciju melnajos sarakstos reģistrētos kuģus; šāds reģistrs veicinās ātru informācijas apmaiņu dalībvalstu starpā un nodrošinās iespēju uzraudzīt kuģus, ņemot vērā iespējamo karoga

maiņu;

- visās dalībvalstīs jāpiemēro kopīgi minimālie sodi par smagiem pārkāpumiem un piemērojamiem sodiem jābūt pietiekami preventīviem;
- Padomes 1993. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2847/93, ar kuru izveido kontroles sistēmu, kas piemērojama kopējai zivsaimniecības politikai¹, un Padomes 1999. gada 17. decembra Regulas (EK) Nr. 104/2000 par zivsaimniecības un akvakultūras produktu tirgu kopīgo organizāciju² piemērošana jāpastiprina, lai nodrošinātu zivju lomu izsekojamību no brīža, kad lomu izceļ uz kuģa klāja, līdz brīdim, kad tas nonāk pie gala patērētāja;
- jāpublicē un tieši jāiekļauj Kopienas tiesību aktos visi reģionālo zvejas pārvaldības organizāciju izveidotie zvejas un zivju transporta kuģu melnie saraksti, tostarp sarakstā jānorāda kuģu īpašnieki un operatori; šajā sarakstā iekļautajiem ārpuskopienas valstu kuģiem jāliedz ieiet Kopienas ostās neatkarīgi no ierašanās mērķa, izņemot gadījumos saistībā ar *force majeure* un humāno palīdzību; kamēr šie kuģi atrodas jūrā, visiem kuģiem, kuri peld ar ES karogu, jāaizliedz sniegt palīdzību sarakstā iekļautajiem kuģiem (degviela, pārtikas krājumi, pārkraušana utt.);
- zivju likumīgā nozveja jāpierāda pirms tiek saņemta atļauja nozvejojotās zivis izkraut ES ostās vai ievest ES; gan attiecībā uz zvejas kuģu izkraušanu, gan pārkraušanu šāds pierādījums ietver:
 - ja zivju produkti zvejoti ūdeņos, uz kuriem attiecas reģionālo zvejas pārvaldības organizāciju tiesiskais regulējums — dokumentus, ar kuriem apliecina, ka izkraušanai paredzētie zivju produkti ir zvejoti saskaņā ar attiecīgās reģionālās zvejas pārvaldības organizācijas noteikumiem un ka ir ievērotas tai līgumslēdzējai pusei piešķirtās kvotas, ar kuras karogu kuģis peld,
 - ja zivju produkti zvejoti trešo valstu ekskluzīvajās ekonomiskajās zonās — dokumentus, ar kuriem apliecina, ka kuģim ir atļauts zvejot vai ka kuģim ir licence zvejai šajos ūdeņos un izkraušanai paredzētajām sugām;
- dalībvalstīm jāaizkavē to kuģu pārreģistrācija, kuri maina karoga piederību uz tādas valsts karogu, ko reģionālā zvejas pārvaldības organizācija atzinusi par valsti, kuras kuģi ir veikuši zvejas darbības, mazinot reģionālās zvejas pārvaldības organizācijas pieņemto sugu saglabāšanas pasākumu efektivitāti;
- tie trešo valstu kuģi un ražotāji, kuriem ir atļauja eksportēt zivis vai zvejniecības produktus uz ES un kas iekļauti trešās valsts izveidotos sarakstos, kurus publicējis Komisijas Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorāts, ir jāpārbauda, salīdzinot ar reģionālo zvejas pārvaldības organizāciju vai citu trešo valstu izveidotajiem kuģu melnajiem sarakstiem; Komisijai ir jāizmanto visi iespējamie

¹ OV C 261, 20.10.1993., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 768/2005 (OV L 128, 21.5.2005., 1. lpp.).

² OV L 17, 21.1.2000., 22. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1759/2006 (OV L 335, 1.12.2006., 3. lpp.).

līdzekļi, lai nodrošinātu, ka melnajos sarakstos iekļautajiem kuģiem nav atļauts eksportēt zivis vai zvejniecības produktus uz ES; šajā ziņā ir jāņem vērā grozījums Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulā (EK) Nr. 854/2004, ar ko paredz īpašus noteikumus par lietošanai pārtikā paredzētu dzīvnieku izcelsmes produktu oficiālās kontroles organizēšanu¹;

19. atzinīgi vērtē jaunās kontroles aģentūras izveidi un ir pārliecināts, ka šai aģentūrai būs liela nozīme nelikumīgas, nedeklarētas un neregulētas zvejas apkarošanā; aicina Komisiju apsvērt jautājumu par ES krasta apsardzes izveidošanu;
20. aicina Komisiju un dalībvalstis neļaut zvejot Kopienas ūdeņos un ieiet Kopienas ostās tiem kuģiem, kuri saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem ir iesaistīti nelikumīgā, nedeklarētā un neregulētā zvejā, un aizliegt zivju importu no šiem kuģiem; turklāt aicina dalībvalstis neļaut šiem kuģiem peldēt ar savas valsts karogu un aicina importētājus, pārvadātājus un citu attiecīgo nozaru pārstāvjus nepārkraut šo kuģu nozvejojātās zivis vai neiesaistīties citās darbībās ar tām;
21. mudina Komisijai nodrošināt, ka neviena fiziska vai juridiska persona, kas saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem atzīta par vainīgu nelikumīgā, nedeklarētā un neregulētā zvejā, nesaņem nekāda veida Kopienas līdzekļu atbalstu vai subsīdijas jebkāda veida darbībai, un prasa dalībvalstis veikt līdzīgus pasākumus attiecībā uz savas valsts sniegto atbalstu;
22. aicina Komisiju veikt un iesniegt pētījumu par tarifiem un izcelsmes noteikumiem, ietverot izpēti par šo instrumentu pielietošanas veidiem, lai rosinātu trešās valstis nodrošināt, ka to kuģi ievēro attiecīgos starptautiskās pārvaldības noteikumus;
23. aicina Komisiju veikt un iesniegt pētījumu par atbilstību Kopienas darba, veselības un drošības tiesību aktiem un darbinieku sociālo tiesību ievērošanu uz šāda veida kuģiem, kā arī par darbinieku dzīves un darba apstākļiem uz kuģa;
24. aicina Komisiju izmantot savu vērā ņemamo ietekmi reģionālajās zvejas pārvaldības organizācijās, lai tās rosinātu izveidot to kuģu sarakstus, kuriem ir zvejas atļauja (baltie saraksti), un to kuģu sarakstus, kuri ir pieķerti nelikumīgā zvejā (melnie saraksti); šādi saraksti ir jāizveido pārredzamā un saskaņotā veidā, atbilstīgi skaidri noteiktiem kritērijiem; turklāt aicina Komisiju rosināt reģionālās zvejas pārvaldības organizācijas noteikt valstis, kuras nekontrolē to kuģu darbības, kuri peld ar attiecīgās valsts karogu, un izmantot šos sarakstus kā instrumentus, lai atļautu vai aizliegtu veikt zvejas darbības;
25. prasa Komisijai arī turpmāk lielāko prioritāti piešķirt sadarbībai ar tādām reģionālajām zvejas pārvaldības organizācijām kā Ziemeļaustrumu Atlantijas Zvejniecības komisija, Ziemeļrietumu Atlantijas Zvejniecības organizācija un Antarktīkas ūdeņu dzīvo resursu aizsardzības komisija, kuras ar nelikumīgas zvejas apkarošanas iniciatīvām ir sevi apliecinājušas kā piemērotākos instrumentus labas pārvaldības nodrošināšanai tālējūrā;
26. prasa Komisijai un Padomei palielināt resursus, kas piešķirti korupcijas un organizētās

¹ OV L 139, 30.4.2004., 206. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1791/2006 (OV L 363, 20.12.2006., 1. lpp.).

noziedzības apkarošanai visos līmeņos;

27. ir pārliecināts, ka priekšnoteikums nelikumīgas, nedeklarētas un neregulētas zvejas mazināšanai un apkarošanai ir pilnīga izsekojamība visos pārvaldības posmos, lēmumu pārskatāmība, sadarbība ES iekšienē un ar starptautiskās sabiedrības organizācijām un — pats būtiskākais priekšnoteikums — visu iesaistīto pušu politiskā griba; atkārtoti pauž nostāju, ka, kamēr centieni netiks daudzkaršoti, zivju krājumi samazināsies un ES un citu valstu zvejnieku kopienu stāvoklis joprojām pasliktināsies;
28. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas Zivsaimniecības komitejai un reģionālajām zvejas pārvaldības organizācijām, kurām ES ir pievienojusies.

PASKAIDROJUMS

Daudzus gadus starptautiskā kopiena ir centusies risināt ar atsevišķiem zvejas veidiem saistītas problēmas, kuri ir vai nu nepārprotami nelikumīgi vai kurus nepietiekami pārvalda valsts vai starptautiskā līmenī. Vienmēr ir bijuši kuģi, kas bijuši tuvu likumīguma robežas pārkāpšanai vai to pat pārkāpuši. Taču, kamēr zivju krājumi bija pietiekami lieli, reti kurš pievērsa uzmanību atsevišķiem kuģiem, kas darīja to, ko tiem nevajadzētu darīt. Tomēr pēdējā laikā šāda veida zvejas apjomi ir ievērojami pieauguši.

Šādu darbību izplatību ir gandrīz neiespējami aprēķināt, jo vairums darbību tiek veiktas bez lieciniekiem. Tomēr daži aprēķini ir veikti. Pēdējo no tiem veikusi Jūras resursu novērtēšanas grupa, aprēķinot, ka šādas zvejas vērtība visā pasaulē ir vismaz 2,4 miljardi ASV dolāri. Liela daļa no iepriekš minētā apjoma nāk no jaunattīstības valstu ūdeņiem, kuras ir pārāk nabadzīgas, lai efektīvi uzraudzītu zvejas darbības savos ūdeņos un novērstu nelikumīgu zveju, kā rezultātā šo valstu piekrastes iedzīvotāji, kuru iztikas avots un pārtikas resursi ir atkarīgi no zvejas, cieš zaudējumus un saskaras ar grūtībām. Tas ir tiešs zaudējums arī likumīgiem zvejas operatoriem.

1. Starptautiska rīcība pret NNN zveju

Starptautiskā kopiena, pēc dažu atsevišķu valstu prasības, ir plašāk izvērsusi kampaņu pret tā dēvēto NNN (nelegālu, nedeklarētu un neregulētu) zveju. Sākumā tā tika realizēta tādu reģionālo zvejniecības pārvaldības organizāciju kontekstā kā *NAFO*, *ICCAT* un *CCAMLR*¹.

Tomēr zivis maina atrašanās vietu, tāpat kā zvejas flotes un nauda, ar kuru tiek finansētas šīs flotes. Tādēļ tika pieņemti starptautiski tiesību akti, lai noteiktu konkrētus ierobežojumus zvejas kuģu iespējām iesaistīties NNN zvejā, tostarp ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas atbilstības nolīgumu un ANO Zivju krājumu nolīgumu. Pavisam nesen, 2002. gadā, ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācija pieņēma starptautisko rīcības plānu attiecībā uz NNN zveju², kurā tika iekļauta gan nelikumīgas, gan nedeklarētas, gan neregulētas zvejas definīcija.

ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas rīcības plānā valstis tika aicinātas pieņemt pašām savu rīcības plānu, ko Eiropas Savienība izdarīja 2002. gada jūnijā, pamatojoties uz Komisijas paziņojumu un Padomes³ 2002. gada 11. jūnija secinājumiem.

ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas plānā valstis tiek aicinātas pārskatīt savu valsts plānu īstenošanu četrus gadus pēc to pieņemšanas. Eiropas Savienībai tas ir 2006. gads. Tieši šis apsvērums pamudināja referentu ierosināt ziņojumu par NNN zveju, lai pārskatītu panākto (vai nepanākto) attīstību, īstenojot ES rīcības plānu.

¹ Attiecīgi Ziemeļrietumu Atlantijas Zvejniecības organizācija, Starptautiskā Atlantijas tunzivju saglabāšanas komisija, Antarktiskas jūras ūdeņu dzīvo resursu saglabāšanas komisija.

² Starptautiskais rīcības plāns, lai novērstu, apturētu un izskaustu nelikumīgu, nedeklarētu un neregulētu zveju. Pieejams: <http://www.fao.org/DOCREP/003/y1224e/y1224e00.HTM>.

³ COM(2002)0180.

2. Dažādi NNN zvejas aspekti

ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas rīcības plānā uzsvērti daudzi dažādi darbību veidi, kas var veicināt NNN zveju, un atzīmēti valstu valdību atšķirīgie pienākumi kontrolēt šīs dažādās darbības gan kā karoga valstij, gan kā īpašumtiesību beneficiāra valstij, gan kā ostas valstij un tirgus valstij.

Karoga valsts: Saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem karoga valstij (valstij, ar kuras karogu kuģis peld) ir pienākums pārbaudīt, vai attiecīgais kuģis ievēro attiecīgos noteikumus, ieskaitot zvejniecības pārvaldības pasākumus, darba apstākļus, veselības standartus un citus. Daudzi zvejas kuģi nepietauvojas krastā, lai izkrautu savu nozveju, bet nodod to atdzesētas kravas kuģiem (saldētājkauģiem), kuri nozveju nogādā ostā. Šos saldētājkauģus var izmantot, lai legalizētu nelikumīgā zvejā iegūtas zivis, sajaucot likumīgu un nelikumīgu operatoru zivis. Tādējādi šo saldētājkauģu karoga valsts ir tikpat svarīga kā zvejas kauģu karoga valsts. Pašreizējo ES administratīvo aktu efektīva īstenošana palīdzētu samazināt šo NNN zvejas daļu, bet ir jāstiprina arī normatīvie akti.

Īpašumtiesību beneficiāra valsts: Valsts, kas nepilda savus karoga valsts pienākumus, tiek sauktas par „izdevīgajiem karogiem”. Ja kuģis, kas peld ar izdevīgo karogu, pieder dalībvalstī dibinātam kuģa īpašniekam, tad šī valsts tiek saukta par īpašumtiesību beneficiāra valsti. *McKenna* ziņojumā¹ tika konstatēts, ka ES uzņēmumi plaši izmantoja izdevīgos karogus un tādējādi nepārprotami iesaistījās NNN zvejā.

Ostas valsts: Visiem lomiem ir jānonāk ostā, lai sasniegtu tirgu, tādēļ ostas valstij, kurā zivis tiek izkrautas, ir izšķiroša nozīme. Ir vajadzīgas stingras ostu pārbaudes un kontrole, lai novērstu NNN zvejā iegūtu zivju nonākšanu tirgū. Gan ES, gan citās valstīs pastāv „izdevīgās ostas”, kas nepievērš uzmanību NNN zvejā iegūtu zivju ieviešanai. Vispazīstamākā ES, bet ne vienīgā, ir *Las Palmas de Gran Canaria* Kanāriju salās.

Tirgus valsts: Lai nogādātu zivis no ostas, kurā tās tiek izkrautas, līdz gala patērētājam, ir vajadzīga daudzu dažādu dalībnieku iesaistīšanās, tostarp ekspeditoru, transporta darbinieku un mazumtirdzniecības veikalu vai restorānu dalība. Vairums šo dalībnieku ir saistīti ar bankām, kas nodrošina vajadzīgo kapitālu (īpaši jāatzīmē kuģu īpašnieki un operatori). Viņu darbību pārbaude ir tikpat svarīga kā ostu pārbaudes, lai novērstu piegāžu ķēdes izmantošanu nelikumīgu zivju realizēšanai.

NNN zvejas komplikētību un vajadzību pēc saskaņotas starptautiskas sadarbības vislabāk var ilustrēt, izmantojot dažus piemērus.

Zilā tunzivis ir viena no komerciāli vērtīgākajām sugām pasaulē, jo īpaši gadījumos, kad tā paredzēta Japānas sašimi tirgum. Tā neizbēgami tiek izmantota un izsaimniekota milzīgos apmēros. To varētu uzskatīt par klasisku NNN sugu, jo tā piesaistīja lielu tādu zvejnieku uzmanību, kas darbojās, pārkāpjot *ICCAT* (organizācija, kura atbildīga par šīs zvejniecības pārvaldi) noteikumus. 1996. gadā *ICCAT* veica pārdrošu pasākumu, piekrītot aizliegt ievest

¹ 2001. gada *McKenna* ziņojumā tika detalizēti aprakstīta izdevīgo karogu ietekme un ES līdzdalība. [A5-0405/2001](#).

zilās tunzivis no divām valstīm, kuru kuģi tās zvejoja, pārkāpjot *ICCAT* noteikumus — no Hondurasas un Belizas (pēc gada šo aizliegumu attiecināja arī uz Panamu). Tomēr šo ieviešanas aizliegumu rezultāts (citi aizliegumi tika attiecināti uz zobenzivīm un lielacu tunzivīm) bija īslaicīgs un tas izraisīja virkni karogu maiņu, jo kuģi nomainīja karogus, uz kuriem attiecās ieviešanas aizliegumi, pret karogiem, uz kuriem tie neattiecās. Dažas no valstīm, uz kurām attiecās minētās sankcijas, pievienojās *ICCAT*, un *ICCAT* procedūru rezultātā daudzi no šiem kuģiem tika svītroti no „melnā saraksta”; vēlāk daudzi no tiem parādījās to kuģu „baltajā sarakstā”, kuriem ir tiesības zvejot. Sankcijas tika atceltas, neizvirzot karoga valstīm nekādas prasības pierādīt, ka attiecīgie kuģi darbojas atbilstīgi *ICCAT* noteikumiem. Šobrīd minētais „melns saraksts” ir gandrīz tukšs, un tikai uz divām valstīm attiecas ieviešanas aizliegums (uz Gruziju un Bolīviju). Tas nenozīmē, ka visi kuģi darbojas likumīgi. Apmēram tajā pašā laikā to tunzivju nobarošanas igvāti, kas paredzētas Japānas tirgum, kļuva izplatīti visā Vidusjūras reģionā. Šī ekspansija praktiski netika reglamentēta, tostarp ES (strukturālie fondi tika izmantoti zvejniecības atbalstam), un tās rezultātā zvejas apjomi kļuva pārmērīgi augsti; piemēram, saskaņā ar 2005. gada oficiālo statistiku, Francija pārsniedza savu kvotu par 50%; arī Itālija pārsniedza savu kvotu. Pateicoties ES spiedienam, 2000. gadā pretēji zinātnieku ieteikumam *ICCAT* tika pieņemta kopējā pieļaujamā nozveja. Interesanti, ka Japāna nesen tika pieķerta pārmērīgos apjomos zvejojot zilās tunzivis, kas ir atsevišķa suga, ko regulē *CCSBT*¹. Japāna kompensēšanas nolūkos piekrita samazināt savu turpmāko nozveju — vai ES rīkosies līdzīgi *ICCAT* struktūrā? Īsumā, *ICCAT* ir cietusi dramatisku neveiksmi, reglamentējot zilo tunzivju zveju un saglabājot zvejniecību, jo līgumslēdzējas puses aizstāvēja savas valsts zvejniecības intereses un neatbalstīja politisko, ekonomisko un tiesisko spiedienu un sadarbību, kas vajadzīga, lai kontrolētu NNN zveju.

Rietumāfrikā daudzas valstis nespēj efektīvi kontrolēt zveju savos ūdeņos; tas saistīts ar loģistikas un ekonomikas resursu trūkumu, nepietiekamu reģionālo sadarbību vai dažos gadījumos valdības politiskās gribas trūkumu. Tā rezultātā NNN zveja ir kļuvusi izplatīta noteiktos rajonos, kā rezultātā tiek izsaimniekoti zivju krājumi, radītas lielas grūtības piekrastes iedzīvotājiem, kuru pārtikas resursi un iztikas avots ir atkarīgi no zvejas, nemaz nerunājot par ārzemju valūtu, ko zivju resursu pārpilnība var nodrošināt. *Las Palmas* ir svarīga osta, kurā tiek izkrauts liels daudzums Rietumāfrikas zivju, kas paredzētas vai nu ES tirgum, vai tranzītam uz citiem tirgiem. Fakts, ka zivju izkraušana *Las Palmas* ostā netiek efektīvi un atbilstīgi kontrolēta, ir plaši dokumentēts. Referents apmeklēja *Las Palmas* ostu šī ziņojuma izpētes posmā un redzēja, kā zivis tiek izkrautas no saldētājkuģa, kura izcelsme, saudzīgi izsakoties, bija neskaidra. Ja zivju izcelsme nav skaidra, pārbaudot to likumīgumu, nevar iegūt neapstrīdamus rezultātus.

Situācija ar Barenca jūras mencām parāda, ka izdevīgas ostas pastāv arī Ziemeļeiropā. Tas ir viens no lielākajiem atlikušajiem mencu krājumiem pasaulē, un tas apgādā ievērojamu daļu ES tirgus. Šī gada sākumā tika atklāts, ka ievērojama daudzuma ES ievesto mencu izcelsme ir NNN kuģi, kas izkrauj lomus Ziemeļeiropas ostās (piemēram, „*Rostok 5*”). *NEAFC*² atbildēja, izveidojot to kuģu „melnos sarakstus”, kuriem pat nav atļauts ieiet līgumslēdzēju pušu ostās. Līdzīgas problēmas ir ar Baltijas jūras mencām, izņemot to, ka šajā gadījumā ES kuģi ir atbildīgi par vairumu nelikumīgas zvejas kvotu pārsniegšanas gadījumu.

¹ Dienvidu zilo tunzivju saglabāšanas komisija.

² Ziemeļaustrumu Atlantijas zvejniecības komisija.

Gan karoga valsts, gan ostas valsts, gan tirgus valsts nozīme ir cieši saistītas, un visām šīm valstīm ir jāiesaistās, lai NNN zvejas kontrole būtu īstenojama.

3. ES 2002. gada NNN rīcības plāns

ES zvejas rādītāji pēc visiem kritērijiem ir vieni no lielākajiem pasaulē:

- trešā lielākā nozveja pēc Ķīnas un Peru,
- viena no lielākajām flotēm pasaulē,
- nozīmīga izdevīgo karogu izmantotāja un
- pasaules lielākais zivju tirgus.

Tādējādi ES ir pienākums darboties visos minētajos aspektos, lai novērstu NNN zveju un to, ka negodīgi operatori jebkurā piegādes ķēdes posmā gūst labumu no NNN darbībām. Ir pārāk viegli teikt, ka „ES nav sliktākā” vai ka „ES nevar rīkoties viena”. Ņemot vērā ES politisko un ekonomisko nozīmīgumu un tās ietekmes globālo mērogu, ES ir morāls pienākums būt NNN zvejas izskausanas vadībā. Turklāt NNN zvejas ekoloģiskais, sociālais un ekonomiskais apdraudējums nozīmē to, ka ES ir arī ļoti pragmatisks pienākums, ja mēs vēlamies, lai zivju krājumi un zvejniecības jomas, kas no tiem ir atkarīgas, turpina pastāvēt. Kopienai ir pienākums veicināt daudz ilgtspējīgāku attīstības modeli par to, kas šobrīd dominē starptautiskā līmenī.

Tiklīdz Komisija ierosināja ES 2002. gada rīcības plānu, Padome

- aicināja Komisiju pārņemt *RFMO* vadību cīņai pret šādu zveju un
- mudināja Komisiju realizēt iniciatīvas, kas paredzētas minētajā plānā, kurš ir Kopienas kompetencē.

Šajā pieņemtajā plānā bija iekļauti vairāki punkti, kas sakārtoti atbilstoši tam, vai tos bija paredzēts īstenot Kopienas, reģionālā vai starptautiskā līmenī, vai partnerattiecībās ar attīstības valstīm.

Kopienas līmenis: bija paredzēts, ka ES īstenošos četrus pasākumus bez vajadzības tos saskaņot ar citām valstīm vai organizācijām.

1. *Definēt dalībvalstu pienākumu novērst savu valstspiederīgo iesaistīšanos NNN zvejā.* 2002. gada pamatregulā¹ ir pants, kurā ir prasība dalībvalstīm veikt pasākumus pret saviem valstspiederīgajiem (vai uzņēmumiem), kuri pārkāpj KZP. Tomēr saskaņā ar Komisijas informāciju dalībvalstis nav piemērojušas šo normu.
=> ir jāveic papildu pasākumi.
2. *Pieņemt noteikumus, lai aizliegtu tirdzniecību ar zivīm, kas nozvejotas NNN zvejā.* ES transponē *RFMO* lēmumus, lai aizliegtu tirdzniecību ar noteiktām zivīm vai īstētu dažādas nozvejas dokumentu shēmas. Tomēr varētu izdarīt daudz vairāk, lai gan tieši dalībvalstīm jābūt aktīvākām.
=> dalībvalstīm jāveic papildu pasākumi.

¹ Padomes Regula 2371/2002.

3. *Pieņemt noteikumus, lai tādu zivju tirdzniecība, kas nozvejotas NNN zvejā, tiktu uzskatīta par pārkāpumu; publicēt RFMO norādīto NNN kuģu un to īpašnieku sarakstus.*
Pirmajā daļā nav panākts nekāds progress. OV ir publicēts tikai *NEAFC* NNN saraksts.
==> ir jāviec pastiprināti papildu pasākumi.
4. *Organizēt sabiedrības informēšanas kampaņu par NNN zveju.*
Komisija uzsver NNN zvejas draudus, bet plaša sabiedrība joprojām nav pietiekami informēta par šīs problēmas apmēriem, nedz par ES līdzdalību atsevišķos gadījumos.
==> valdībai, zivsaimniecības nozarei, NVO un citiem ir jāviec papildu pasākumi.

RFMO līmenis: bija paredzēts, ka ES mēģinās panākt, lai *RFMO* tiktu apstiprināti seši pasākumi.

5. *Veicināt detalizētas kontroles un pārbaudes plānus RFMO.*
Tam ir bijuši mainīgi pasākumi atkarībā no *RFMO*. Dažiem ir diezgan labi plāni (piemēram, *NEAFC* attiecībā uz ostu pārbaudēm), kamēr citiem nav praktiski nekādu. Komisija uzskata, ka tā rīkojas savu iespēju robežās.
==> ir vajadzīgs Komisijas, dalībvalstu un citu iesaistīto pušu ilgtermiņa, ilgtspējīgs darbs.
6. *Palielināt to zivsaimniecības jomu skaitu, ko reglamentē RFMO.*
Joprojām ir daudz „balto plankumu” to okeāna reģionu regulējumā, kuriem nav atbildīgā *RFMO* noteiktām sugām. Komisija uzskata, ka tā rīkojas savu iespēju robežās. Ir sasniegts zināms progress, bet vairumā gadījumu bentiskās sugas starptautiskos ūdeņos joprojām tiek ļoti vāji regulētas.
==> ir vajadzīgs Komisijas, dalībvalstu un citu iesaistīto pušu ilgtermiņa, ilgtspējīgs darbs.
7. *Identificēt NNN kuģus un noteikt sankcijas.*
Šajā jautājumā ir mainīgi rezultāti. *NEAFC* ir shēma, kā sastādīt melno sarakstu un novērst ienākšanu ostā (tomēr nenosakot tirdzniecības sankcijas), daļēji pamatojoties uz ES darbu. No otras puses, kādreiz garais *ICCAT* melnais saraksts ir gandrīz tukšs, un tas nav saistīts ar to, ka tagad visi zvejo likumīgi.
==> ir vajadzīgs Komisijas, dalībvalstu un citu iesaistīto pušu ilgtermiņa, ilgtspējīgs darbs.
8. *Veicināt vienotus RFMO rīcības plānus.*
Līdzīgi kā 7. punktā šajā jautājumā *RFMO* progress ir neviendabīgs. Lai gan tas ir sagaidāms, jo šie plāni ir atkarīgi no līgumslēdzēju pušu labās gribas, ES neapstrīdami varētu pielikt lielākas pūles, kas nozīmētu Komisijas un dalībvalstu kopēju darbu. Savādi, ka Komisija savā ES PLO rīcības plāna pārskatā nav novērtējusi progresu šajā punktā.
==> ir vajadzīgs Komisijas, dalībvalstu un citu iesaistīto pušu ilgtermiņa, ilgtspējīgs darbs.
9. *Identificēt NNN nozveju un noteikt tās apjomu.*

10. *Sertifikātu un dokumentu shēmas.*

Kā norāda Komisija, tie ir cieši saistīti. Kamēr atsevišķi ieviešanas aizliegumi *ICCAT* ietvaros paliek spēkā, galvenā tendence ir bijusi tāda, ka valstis, kurām tika atļauts pievienoties *RFMO*, uzskata, ka attiecīgie kuģi bija likumīgi, un tādējādi izvairās no sankcijām. Šķiet, ka *CCAMLR* shēma darbojas labāk. Tikai dažas citas *RFMO* ir pieņēmušas pilnvērtīgas shēmas.

==> arī šajā punktā ir vajadzīgs Komisijas, dalībvalstu un citu iesaistīto pušu ilgtermiņa, ilgtspējīgs darbs.

Starptautiskais līmenis: Komisija ierosināja četrus pasākumus.

11. *Uzlabot informāciju, kas pieejama par kuģu tiesībām zvejot.*

Ar ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas atbilstības nolīgumu tika izveidota to kuģu starptautiskā datubāze, kuriem ir tiesības zvejot, un ES ir tajā iesaistīta. *RFMO* atšķiras savās pieejās. Dažas lieto „baltos sarakstus” (to kuģu saraksti, kuriem ir tiesības zvejot), un citas lieto „melnos sarakstus” (aizliedzamo kuģu saraksti). Kā iepriekš minēts (3. punktā), ES savās regulās iekļauj tikai *NEAFC* melno sarakstu, tādēļ ES citi saraksti nav juridiski saistoši.

==> arī šajā punktā ir vajadzīgs Komisijas, dalībvalstu un citu iesaistīto pušu ilgtermiņa, ilgtspējīgs darbs.

12. *Stiprināt starptautisko sadarbību MCS jautājumos.*

Savā rīcības plānā ES atsaucās tikai uz Čīles un ASV iniciatīvu, kas paredzēja izveidot tīklu uzraudzības aģentūru sadarbībai. Varētu izdarīt daudz vairāk dažādos līmeņos, pat ES ietvaros (lai gan kontroles aģentūrai būtu jāpalīdz šajā jomā). Tomēr *MCS* tīkls ir augsto tehnoloģiju pieeja, un ir vajadzīga arī labāka saskaņošana ES un trešo valstu starpā, piemēram, divpusējā vai reģionālā apmaiņa ar Rietumāfrikas valstīm.

==> vienlaicīgi ir jāstrādā pie shēmām, kuru īstenošanai vajadzīgas mazākas tehnoloģiskās prasmes.

13. *Definēt „reālu saistību” starp kuģi un tā karoga valsti.*

Tā kā šī ir bijusi viena no starptautisko tiesību visneatrisināmākajām problēmām daudzus gadus, tas viennozīmīgi ir ilgtermiņa mērķis. Komisijai jāturpina veicināt šis pasākums, bet to nevajadzētu izmantot kā aizbildinājumu, lai atstātu bez ievērības citus iespējamus instrumentus.

==> teorētisks pasākums.

14. *Definēt ostas valstu tiesības un pienākumus.*

ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācija ir pieņēmusi ostas modeļa shēmu, un Komisija ir virzījusi to pieņemšanai *NEAFC*, kas ir ļoti pozitīvi. Tomēr ES varētu daudz darīt, lai īstenotu ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas shēmu pati savu robežu ietvaros, nepiesaistot *RFMO* resursus vai negaidot, kad ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas shēma kļūs par juridiski saistošu instrumentu saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem.

==> zināma attīstība starptautiskā līmenī, jāstrādā pašas ES ietvaros.

Partnerattiecības ar attīstības valstīm: attiecībā uz attīstības valstīm jārealizē viens pasākums.

15. Atbalstīt attīstības valstis to cīņā pret NNN zveju.

ES un tās dalībvalstīs dažas programmas attīstības valstīs ir saņēmušas atbalstu vai nu konkrētām valstīm vai reģionam. Šīs programmas ir izrādījušās veiksmīgas NNN zvejas ierobežošanā, tādēļ tās ir ievērojami jāpaplašina. Komisija arī mēģina to īstenot, izmantojot savu divpusējo zvejas nolīgumu tīklu. Abām pieejām ir vajadzīgs attīstības valstu atbalsts un sadarbība, ko ne vienmēr ir viegli iegūt.

==> zināmi progress, tas jāturpina un jāuzlabo, kā arī labāk jāaskaņo ar valstu atbalsta aģentūrām.

Ņemot vērā NNN zvejas būtību un to instrumentu dažādību, kas vajadzīgi, lai cīnītos pret šādu zveju, efektīvai ES rīcībai ir vajadzīgs saskaņots darbs vairākos aspektos, iesaistot vairākus ģenerāldirektorātus — vismaz Zivsaimniecības (visi KZP aspekti), Tirdzniecības (kas regulē NNN zvejo nozvejotu zivju starptautisko tirdzniecību), Attīstības (attīstības sadarbības atbalsts uzraudzībai) un Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorātus (atbildīgs par zivju ieviešanas atļauju izsniegšanu), kā arī citus. Kamēr Komisija strādāja pie sava rīcības plāna 2002. gadā, tā uzsāka starpdienestu apspriedes, bet nezināmu iemeslu dēļ tās tika pārtrauktas.

Savā 2007. gada darba programmā Komisija paziņoja, ka NNN zveja vēlreiz kļūs par prioritāti un ka tā sagatavos gan paziņojumu par NNN zveju, gan priekšlikumu Padomes regulai, definējot jaunu stratēģiju cīņai pret NNN zveju. Šī Komisijas atjaunotā interese ir apsveicama, un šī ziņojuma mērķis ir sniegt Komisijai konkrētas idejas un ieteikumus vēlamajai rīcībai.

4. Kas ES būtu jādara — 2007. gada rīcības plāns

Referents uzskata, ka papildus 2002. gada plāna punktu turpināšanai un stiprināšanai jaunajā rīcības plānā, pie kura Komisija pašlaik strādā, ir jāiekļauj šādi punkti. Attiecībā uz sākotnējo rīcības plānu atsevišķus no šiem punktiem jau var īstenot, ja vien ES radīs politisko gribu, turpretim citi ir ilgāka termiņa mērķi, kuru īstenošanai vajadzīga citu starptautiskās kopienas dalībnieku sadarbība.

Vairāku tālāk minēto priekšlikumu mērķis ir uzlabot un atsevišķos gadījumos saskaņot pašreizējo tiesisko sistēmu, vai tā būtu valsts, Kopienas vai starptautiskā līmenī, ņemot vērā pieredzi, kas gūta kopš ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas plāna izstrādes. ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas organizēto papildu apspriežu rezultātā tika sagatavoti dokumenti, kas bija detalizētāki par sākotnējo plānu, un dažādas *RFMO* ir pieņēmušas pasākumus cīņai pret NNN zveju, kas dažos gadījumos ir bijuši efektīvi. Ir būtiski saskaņot darbu visos šajos līmeņos, pretējā gadījumā NNN zveja turpinās izmantot zvejai vieglāk pieejamās jūras, tirgus, karogus u.c.

Mūsdienu pasaules ekonomiskais un politiskais klimats ar savu tirdzniecības liberalizāciju, kā arī preču un kapitāla brīvas kustības mērķa neievērošanu lielā mērā ir sekmējis situāciju, kas veicina NNN zveju un tās produktu tirdzniecību. Pieaugošās iespējas, ar kādām kapitālu un zivis var nogādāt jebkurā vietā pasaulē, netiek pietiekami kontrolētas, lai pārbaudītu, ka brīvā apritē esošie lielumi ir likumīgi. Piemēram, kad tiek apspiesti ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas vai ES plāni vai kad *RFMO* apsver sankciju vai citu pasākumu

piemērošanu, tiek piesaukta PTO — „PTO aizdomu faktors”. Pārāk bieži laba ideja tiek noraidīta, kad tiek ierosināts, ka tā varētu nebūt saskaņā ar PTO noteikumiem; tā notika diskusijā ar Komisiju šī ziņojuma sagatavošanas laikā. Tomēr tā ir pārāk vienkārša aizbildināšanās, lai izvairītos no rīcības — ES ir jāizrāda drosmē par savu pārliecību, efektīvi virzot jebkādus pasākumus, kas vajadzīgi, lai novērstu NNN zveju. Ir grūti iedomāties, kā PTO varētu aizstāvēt tirdzniecību ar zivīm, kas nozvejotas nelikumīgi.

Izšķirošs solis ir dalībvalstīm pilnībā īstenot KZP normas, jo, kā Komisija ir atkārtoti atzīmējusi, pastāv lielas atbilstības problēmas. Pēdēja tiesas lieta un Francijai uzliktais naudas sods ir ievērojami uzlabojis situāciju šajā jomā, bet diemžēl citas dalībvalstis nav uzlabojušas savu atbilstību.

Zivju izsekojamība ir galvenais faktors, lai novērstu NNN produkta iekļaušanu apritē un legalizēšanu, sākot ar kuģiem, kas šīs zivis zvejo, cauri piegāžu ķēdei līdz galaprodukta pārdošanai. *Fraga* ziņojumā ir atzīmēts, ka ekomarķēšana ir svarīgs instruments pārredzamības uzlabošanai.

Ir vairāki starptautiski pasākumi, kurus ES varētu realizēt nekavējoties, negaidot starptautiskās kopienas reakciju.

1. Nopietni pārkāpumi, par kuriem tika panākta vienošanās saskaņā ar KZP (Regula 1447/99), ir jāpapildina ar obligātām soda sankcijām visās dalībvalstīs. Šiem sodiem jābūt pietiekami bargiem, lai tie būtu preventīvi, ņemot vērā to atsevišķo sugu lielo vērtību, kuras ir NNN zvejas mērķis.
2. Atbilstīgās KZP regulas (vismaz kontroles regula, Regula 2847/93 un kopējā tirgus regula — Regula 104/2000) ir jāpārveido, lai visām apstrādātām un neapstrādātām zivīm būtu pavadsertifikāts, kas ļauj noteikt šo zivju izcelsmi, tostarp zvejas vietu un datumu, kā arī zvejas kuģa piederību. Lai arī šī prasība daļēji ir spēkā attiecībā uz ES izcelsmes zivīm, tā ir nepilnīga un uzlabojama. Tā ir jāpiemēro arī zivīm, kas tiek ievestas ES vai nu tranzītā, vai noietam ES tirgū (sk. turpmāko 8. punktu).
3. Visus *RFMO* pieņemtos melnos sarakstus Zivsaimniecības ģenerāldirektorātam ir nekavējoties jāpublicē savā tīmekļa vietnē, tostarp to īpašnieku un operatoru vārdus, jo šādas rīcības gadījumā nav jāievēro nekāda veida konfidencialitāte. Šos sarakstus jāiekļauj arī Kopienas tiesību aktos un jāattiecinā uz kuģiem, kuriem liegts ienākt ES ostās, lai izkrautu zivis, uzpildītos vai jebkuriem citiem mērķiem, izņemot humāno ārkārtas situāciju gadījumos. Pašlaik tikai *NEAFC* saraksts ir iekļauts regulā, un Padomes Regulas 51/2006 pēdējie grozījumi liedz šiem kuģiem ienākt ES ostās. Šī pieeja ir jāstandartizē attiecībā uz visiem melnajiem sarakstiem, ko pieņēmušas visas *RFMO*. ES kuģiem jāliedz apkalpot minētos kuģus arī jūrā.
4. Dalībvalstīm jāuzņemas lielāka atbildība par savu pilsoņu rīcību, lai neļautu tiem nodarboties ar NNN zveju vai to atbalstīt. *CCAMLR* šogad pieņēma jaunu pasākumu, kas uzliek valstīm par pienākumu pārbaudīt, vai kāda viņu jurisdikcijā esoša fiziska vai juridiska persona ir iesaistīta kādā NNN darbībā, un, ja tas apstiprinās, atbilstīgi rīkoties. Ja ES tas jādara saskaņā ar *CCAMLR*, tad dalībvalstīm tas jāievēro kā vispārējs princips.

5. Organizētu noziedzīgu grupējumu iesaistīšanās NNN zvejā ir jāizmeklē Eiropolam. Ņemot vērā atsevišķu NNN sugu lielo vērtību, nav pārsteigums, ka ir novērojamas noziedzīgu organizāciju iesaistīšanās pazīmes.

ES varētu īstenot vēl citus pasākumus, bet tam var būt vajadzīga noteikta sadarbība ar citām valstīm.

6. Visiem zvejas kuģiem un zivju transportkuģiem, kas ienāk ES ostās, neatkarīgi no tā, ar kādu karogu tie peld, ir jābūt skaidri identificējamiem atbilstīgi ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas standartiem. Uzraudzības pasākumu ziņojumos minēts, ka daudzi kuģi nav identificējami zvejas laikā. ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas nosacījumi ir pieņemti daudzās *RFMO*, tādēļ ES ir jāseko šim piemēram.
7. Ir jāizvirza prasība, ka visiem zvejas kuģiem un zivju transportkuģiem, kas peld ar trešās valsts karogu, uz klāja jābūt tādām pašām kontroles un uzraudzības aprīkojumam, kāds ir ES kuģiem, ieskaitot kuģu pārraudzības sistēmas (*VMS*), elektroniskos kuģa žurnālus u.c. Ja kuģi nāk no reģioniem, kuros tiek piemērotas novērošanas shēmas, attiecīgos gadījumos uz šādiem kuģiem ir jābūt novērotājam vai attiecīgiem novērotāja ziņojumiem.
8. Dalībvalstis nedrīkst ļaut izslēgt no sava valsts reģistra kuģi, kurš peld ar tās karogu, ja vien šī kuģa īpašnieks var pierādīt, ka tas nav iekļauts tādā valsts reģistrā, kuru *RFMO* identificējusi kā NNN zveju veicinošu. Lai gan ES nevar novērst vēlāku pāreju uz izdevīgāku karogu (tomēr varētu izdarīt vairāk saskaņā ar 2002. gada rīcības plāna 1. punktu vai iepriekš ierosināto 4. punktu), ES būtu jāveic vismaz šāds pasākums.
9. To kuģu saraksti, kurus Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorāts ir pilnvarojis eksportēt tieši uz Kopienu, ir jāsalīdzina ar reģionālajiem vai valstu NNN kuģu sarakstiem. Pašlaik Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorāts neveido pilnvaroto eksporta kuģu sarakstu, un ir labi zināms, ka atsevišķi Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorāta pilnvarotie kuģi izdara atkārtotus pārkāpumus. Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorātam ir vajadzīgas pilnvaras, lai izslēgtu šādus kuģus.
10. Visām zivīm, kas paredzētas izkraušanai ES ostās vai ievēšanai ES, ir jābūt pievienotiem pietiekami detalizētiem dokumentiem, lai pierādītu šo zivju likumīgo izcelsmi. Attiecībā uz zvejas kuģiem, kas izkrauj savu lomu tieši, tas nozīmētu visas vajadzīgās atļaujas zvejot attiecīgajos trešās valsts ūdeņos vai attiecīgās *RFMO* reģionā. Attiecībā uz kuģiem, kas izkrauj citu kuģu nozvegotās zivis, papildus iepriekš minētajam būtu vajadzīga pārkraušanas atļauja. Visiem kuģiem, kuriem nebūtu šādu dokumentu, vispār tiktu liegts izkraut zivis vai tikt apkalpotiem (degviela, pārtikas krājumi u.c.).

Ir skaidrs, ka galvenais veids, kā novērst NNN zveju, ir izsekojamība, pārredzamība un sadarbība visos līmeņos. Tāpat ir vajadzīga ievērojami lielāka politiskā griba par to, kas bijusi līdz šim, lai cīnītos pret NNN zvejas ekonomiskajām interesēm.

PROCEDŪRA

Virsraksts	ES rīcības plāna īstenošana attiecībā uz nelikumīgu, nedeklarētu un neregulētu zveju		
Procedūras numurs	2006/2225(INI)		
Komiteja, kas atbildīga par jautājumu Datums, kad plenārsēdē paziņoja par atļaujas saņemšanu	PECH 28.9.2006		
Komiteja(-s), kurai(-ām) lūdza sniegt atzinumu Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ENVI 28.9.2006	INTA 28.9.2006	DEVE 28.9.2006
Atzinumu nav sniegusi Lēmuma datums	ENVI 3.10.2006	INTA 3.10.2006	DEVE 3.10.2006
Ciešāka sadarbība Datums, kad paziņoja plenārsēdē			
Referents(-e/-i/-es) Iecelšanas datums	<i>Marie-Hélène Aubert</i> 13.7.2006		
Aizstātais(-ā/-ie/-ās) referents(-e/-i/-es)			
Izskatīšana komitejā	3.10.2006	20.12.2006	
Pieņemšanas datums	25.1.2007		
Galīgā balsojuma rezultāti	+ 24 - 0 0 1		
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsojumā	<i>James Hugh Allister, Stavros Arnaoutakis, Elspeth Attwooll, Marie-Hélène Aubert, Iles Braghetto, Niels Busk, Luis Manuel Capoulas Santos, David Casa, Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Carmen Fraga Estévez, Ioannis Gklavakis, Pedro Guerreiro, Ian Hudghton, Heinz Kindermann, Albert Jan Maat, Rosa Miguélez Ramos, Philippe Morillon, Seán Ó Neachtain, Willi Piecyk, Dirk Sterckx, Catherine Stihler, Daniel Varela Suanzes-Carpegna</i>		
Aizstājējs(-a/-i/-as), kas bija klāt galīgajā balsojumā	<i>Duarte Freitas, James Nicholson</i>		
Aizstājējs(-a/-i/-as) (178. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsojumā	<i>Thomas Wise</i>		
Iesniegšanas datums	29.1.2007		
Piezīmes (ši informācija pieejama tikai vienā valodā)			